

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/60/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6621201311
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Gallo
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6621201311.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Galla a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Klaudie Koskovej, v spore žalobcu: A. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E. XXXX/XX, XXX XX F., zast.: Mgr. Jozef Mochnacký, advokát, so sídlom T. G. Masaryka 14/A, 984 01 Lučenec proti žalovaným: 1/ HETS s.r.o., so sídlom Hlavná ulica 151/72, 985 22 Cinobaňa, IČO: 47 749 326 a 2/ G. H., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom B. C. XXX/XXX, XXX XX I., obaja zast.: JUDr. Elena Matulová, advokátka, so sídlom Železničná 287/9, 987 01 Poltár, o vypratanie nehnuteľnosti a zdržanie sa neoprávneného zásahu do výkonu vlastníckeho práva, o odvolaní žalovaných 1/ a 2/ proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. 10C/10/2021-193 zo dňa 9. apríla 2024, takto

rozhodol:

I. Uznesenie okresného súdu vo výroku II. o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e.**

II. Žalovaní 1/ a 2/ sú **p o v i n í** spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Lučenec, ako súd prvej inštancie, zastavil konanie o vypratanie nehnuteľnosti a zdržanie sa neoprávneného zásahu do výkonu vlastníckeho práva podľa § 145 ods. 1 CSP (zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok) na základe späťvzatia žaloby žalobcom z dôvodu, že žalovaní upustili od neoprávnených zásahov do vlastníckeho práva žalobcu. O trovách konania rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP vzhľadom na procesné zavinenie zastavenia konania žalovanými 1/ a 2/, ktorí až po podaní žaloby upustili od konania, ktoré bolo dôvodom podania žaloby, odstránili skladované hnutelné veci a parkované vozidlá z pozemkov žalobcu, a teda im pričítal procesné zavinenie na zastavení konania.

2. Proti uzneseniu okresného súdu vo výroku II. o náhrade trov konania podali odvolanie žalovaní 1/ a 2/. Nesúhlasili s tvrdením, že zavinieli zastavenie konania. Žalovaní nehnuteľnosti, ktoré žalobca žiadal vypratať, neužívali od roku 2021, pretože sám žalobca zamedzil vstup k stavbám, ktoré patria do vlastníctva žalovaných. Zdôraznili, že od roku 2017 mali záujem so žalobcom sa dohodnúť mimosúdne. Od 21.08.2018 žalobca znemožnil žalovaným prejazd, preto boli žalovaní nútení požiadať súd o vydanie neodkladného opatrenia, ktorému súd vyhovel uznesením č. k. 11C/39/2018 zo dňa 18.12.2018. Žalovaní právnu vec chceli doriešiť mimosúdne, preto navrhli žalobcovi uzavretie Zmluvy o zriadení vecného bremena, s čím žalobca nesúhlasil. Úvaha okresného súdu o procesnom zavinení žalovaných na zastavení konania, ktorá by v zmysle § 256 ods. 1 CSP odôvodnila priznanie nároku na náhradu trov konania, nie je správna. Navyše popiera princíp všeobecnej spravodlivosti, keďže žiadnym spôsobom nezohľadňuje aktivitu a výraznú snahu žalovaných vyriešiť spor mimosúdne. Žalovaní poukázali na to, že v predmetnej veci sú dané výnimočné okolnosti, ktoré je možné kvalifikovať ako dôvody osobitného zreteľa a preto žiadali, aby súd aplikoval ust. § 257 CSP a žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal.

3. Žalobca sa k odvolaniu žalovaných 1/ a 2/ písomne nevyjadril.
4. Krajský súd v Banskej Bystrici ako odvolací súd viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP), viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1, 2 CSP) prejednal odvolanie žalovaných 1/ a 2/ bez nariadenia pojednávania (a contrario § 385 ods. 1 CSP) a uznesenie okresného súdu v odvolaní napadnutej časti vo výroku o náhrade trov konania potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.
5. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.
6. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov, v nadväznosti na odvolacie námietky žalovaných 1/ a 2/, s doplnením ďalších dôvodov na zdôraznenie jeho správnosti.
7. Žalovaní 1/ a 2/ napadli uznesenie okresného súdu vo výroku o náhrade trov konania z dôvodu, že okresný súd o trovách konania rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP, pričom zodpovednosť za zavinenie zastavenia konania pričítal žalovaným 1/ a 2/.
8. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.
9. Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. Pojem „procesné zavinenie“ použitý v ust. § 256 CSP sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Pri posudzovaní nároku na náhradu trov konania v spojení s ust. § 256 ods. 1 CSP je súd povinný skúmať, či niektorá zo strán sporu zavinila, že sa konanie muselo zastaviť.
10. Žalobca podal žalobu o vypratanie nehnuteľností a zdržanie sa neoprávneného zásahu do výkonu vlastníckeho práva na Okresný súd Lučenec 16.03.2021.
11. Žalovaní 1/ a 2/ už vo vyjadrení k žalobe zo dňa 15.04.2021 poukázali na to, že na parc. CKN č. XXX/X J. XXX/X stojí sklad obilia so súp. č. XXX, ktorý patrí do výlučného vlastníctva žalovaného 2/, teda nepopreli užívanie uvedených parciel. Vo vzťahu k parcelám KNC č. XXX/XX J. XXX/XX poukázali na to, že podali žalobu o zriadenie vecného bremena, kde konanie bolo vedené na okresnom súde pod sp. zn. 6C/47/2020, z čoho taktiež vyplýva, že užívali uvedené parcely. Pri KNC parc. č. XXX/XXX poukázali len na to, že uvedenú parcelu žalobca vlastní v podiele 1 k celku, pričom druhú polovicu parcely vlastní Slovenská republika, kde žalovaný 2/ podpísal Kúpnu zmluvu č. XXXXX/XXXX-XXX-XXXXXX/XX.XX, predmetom ktorej je táto parcela v podiele 1-ice, teda žalovaný ani v tomto prípade nevylúčil užívanie danej parcely. Pri parcelách KNC č. XXX/XX J. XXX/XX žalovaní 1/ a 2/ uviedli, že tieto parcely neužívali, čo poprel žalobca vzhľadom na to, že na týchto parcelách žalovaní 1/ a 2/ opakovane a dlhodobo skladovali drevnú hmotu.
12. V priebehu konania žalobca zobral žalobu späť zo dňa 02.04.2024 z dôvodu, že žalovaní upustili od neoprávnených zásahov do vlastníckeho práva žalobcu. Nakoľko žaloba bola podaná dôvodne a k jej späťvzatiu došlo v dôsledku správania sa žalovaných, žiadal priznať náhradu trov konania. Okresný súd správne zastavil konanie v zmysle § 145 ods. 1 CSP pre späťvzatie žaloby.
13. Vzhľadom na to, že v priebehu konania vyplynulo, že k späťvzatiu žaloby došlo z dôvodu zavineného zastavenia konania na strane žalovaných 1/ a 2/, ktorí upustili od neoprávneného zásahu do výkonu vlastníckeho práva žalobcu, správne okresný súd posúdil vzhľadom na dôvodne podanú žalobu, že žalovaní 1/ a 2/ procesne zavinili zastavenie konania, preto náhrada trov konania prináleží žalobcovi.
14. Žalovaní 1/ a 2/ v odvolaní navrhli tiež prihliadnuť na výnimočné okolnosti veci, ktoré je možné kvalifikovať ako dôvody osobitného zreteľa a o trovách konania rozhodnúť podľa § 257 CSP.

15. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

16. Strane, ktorá mala vo veci úspech, nemožno nepriznať náhradu trov konania podľa ust. § 257 CSP len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodnutia o určitom druhu nárokov.

17. Z odvolania žalovaných 1/ a 2/ nevyplýva uvedenie výnimočných okolností, na základe ktorých by sa žalobcovi nemala priznať náhrada trov konania pre existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Ust. § 257 CSP slúži na riešenie situácie, v ktorej by bolo nespravodlivé, aby strana, ktorá dôvodne bránila svoje porušené alebo ohrozené práva alebo právom chránené záujmy, dostala náhradu trov, ktoré pri tejto činnosti účelne vynaložila, teda toto ustanovenie by malo slúžiť na odstránenie neprímeranej tvrdosti a dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie súdneho konania a jeho výsledok. Zo strany žalovaných 1/ a 2/ však ani v odvolaní neboli uvedené žiadne výnimočné okolnosti, ako dôvody hodné osobitného zreteľa, na základe ktorých by bolo možné dôjsť k záveru, že rozhodnutie o trovách konania je nespravodlivé a že žalobcovi ako strane, ktorá procesne nezavinila zastavenie konania, by náhrada trov konania nemala patriť. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok, a to preukázanie dôvodov osobitného zreteľa a výnimočných okolností. Strane, ktorá mala vo veci úspech, nemožno priznať náhradu trov konania podľa výnimočného ustanovenia len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodnutia o určitom druhu nárokov. Čo sa týka samotnej veci, ide zo strany žalobcu o bežne žalovaný nárok, z ktorého nevyplývajú žiadne výnimočné okolnosti, pre ktoré by bolo možné aplikovať ust. § 257 CSP. Pokiaľ žalovaní 1/ a 2/ zdôrazňovali, že od roku 2017 mali záujem so žalobcom sa dohodnúť mimosúdne a v priebehu nasledujúcich rokov dali aj vypracovať znalecký posudok č. XX/XXXX na stanovenie všeobecnej hodnoty vecného bremena, pričom s takýmto návrhom žalobca nesúhlasil, nemá to žiadny súvis so žalobcom podanou žalobou až 16.03.2021. Do dátumu podania žaloby žalobcom žalovaní 1/ a 2/ mali dostatok času na vyriešenie si sporných otázok so žalobcom ohľadne užívania žalobcovi vlastnícky patriacich nehnuteľností. Preto ani na túto odvolaciu námietku odvolací súd nemohol prihliadnuť. Odvolaciemu súdu tak nezostala iná možnosť, než uznesenie okresného súdu v odvolaní napadnutej časti o náhrade trov konania (výrok II.) potvrdiť ako vecne správny.

18. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP (ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie), v nadväznosti na § 255 ods. 1 CSP (súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci), podľa ktorých na náhradu trov odvolacieho konania má nárok žalobca ako úspešná strana v odvolacom konaní voči žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne ako neúspešnej strane v odvolacom konaní.

19. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

a) ktorému súdu je určené,

b) kto ho robí,

c) ktorej veci sa týka,

d) čo sa ním sleduje a

e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.